

Høring av forslag til ny vann- og avløpsforskrift

Averøy kommune legger med dette forslag til ny vann- og avløpsforskrift ut på høring. Frist for innsending av uttalelser er satt til **d. mmmm** 2019.

Høringssvar kan sendes post@averoy.kommune.no eller til Postboks 152, 6538 Averøy.

1 Bakgrunn

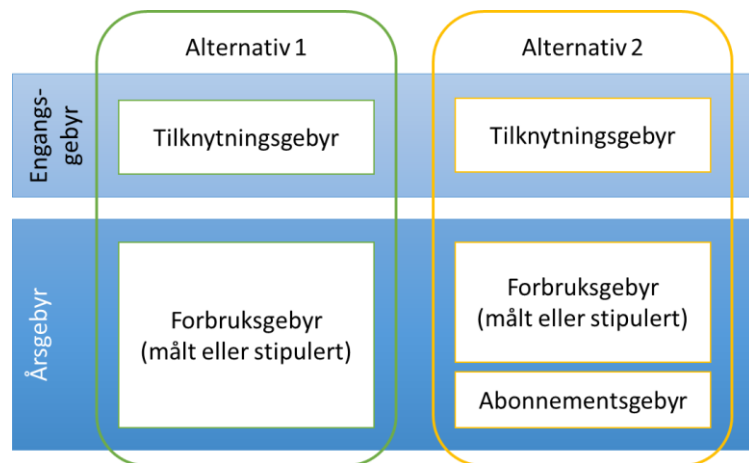
Rammene for kommunale vann- og avløpsgebyr fastsettes i kommunal forskrift. Gjeldende vann- og avløpsforskrift ble vedtatt av Averøy kommunestyre i 2003. Siden den gang er det skjedd viktige endringer i sentrale lover og forskrifter som berører vannforsyning og avløpshåndtering. Fra 2012 er kommunens adgang til å kreve inn vann- og avløpsgebyrer hjemlet i *lov om kommunale vass- og avløpsanlegg. Forurensningsforskriften* fra 2004 fastsetter de overordnede rammene for gebyrene og hovedreglene om utregning og innkreving.

Vann- og avløpsgebyrene i Averøy kommune bygger på selvkostprinsippet, det vil si at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes inn gjennom de gebyrene som abonnentene betaler. Kommunen har etter forurensningsforskriften ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Over- eller underskudd i det enkelte år skal henholdsvis avsettes til eller trekkes fra bundne driftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år tilbakeføres til abonnentene i form av lavere årsgebyrer i løpet av en femårsperiode. Tilsvarende vil fremførbare underskudd dekkes inn over årsgebyret i løpet av en femårsperiode. Vann- og avløpsgebyrene skal ikke brukes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen.

2 Nærmere om sentrale regler

Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg, samt tilhørende forskrift, sier at kommunene kan dekke inn inntil 100 % av sine kostnader til vann og avløp gjennom gebyrer. Videre sier lovens tilhørende forskrift at gebyrene skal bestå av engangsgebyr for tilknytning og årlige gebyrer. Ved beregning av selvkost bør de til enhver tid gjeldende retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester legges til grunn.

De årlige gebyrene skal enten beregnes på grunnlag av vannforbruk, eller en todelt gebyrordning med en fast og en variabel del. Figur 1 skisserer de to alternativene.

Figur 1 - Vann- og avløpsgebyrer

2.1 Tilknytningsgebyr

Tilknytningsgebyret er et engangsgebyr. Det skal ikke kreves nytt gebyr ved ominnredning eller bruksendring. Kommunen har anledning til å vedta i lokal forskrift at det skal kreves et tillegg i gebyret ved tilbygg eller påbygg. Kommunen kan da bestemme at tilleggsgebyret bare skal betales når utvidelsen utgjør et visst minsteareal.

2.1.1 Kostnadsgrunnlag

I forskriften med kommentarer er det ikke spesifisert hvilke kostnader som skal dekkes inn gjennom tilknytningsgebyret, men intensjonen er at det skal dekke en forholdsmessig del av kommunens samlede kostnader med vannforsyning og avløp. Gebyret skal beregnes for den enkelte faste eiendom eller for den enkelte boenhet på eiendommen.

2.1.2 Anledning til å kreve inn gebyret

Plikt til å betale engangsgebyr for tilknytning oppstår når en ellers gebyrpliktig eiendom blir bebygd, eller når gebyrplikt for bebygd eiendom inntreffer etter *lov om kommunale vass- og avløpsanlegg* § 3. Kommunen bestemmer når gebyrene forfaller til betaling. Det kan ikke stilles krav om betaling av tilknytningsgebyr før utstedelse av byggetillatelse.

2.2 Årsgebyr

2.2.1 Beregningsmåte

Årsgebyr kan beregnes på to forskjellige måter. Gebyret kan beregnes utelukkende på bakgrunn av vannforbruk, eller kommunen kan velge en todelt gebyrordning hvor årsgebyret består av en fast og en variabel del hvor den variable delen beregnes ut fra vannforbruk. Vannforbruket kan enten være målt eller stipulert ut fra bebyggelsens størrelse. Det er ikke tillatt å fastsette minimumsgebyrer. Dersom årsgebyret beregnes ut fra stipulert forbruk, skal det stipulerte forbruket i størst mulig grad tilsvare reelt forbruk.

Hvis vannforbruket stipuleres, skal for boligeiendommer bebyggelsens areal legges til grunn, da dette antas å gi best uttrykk for vannforbruket over en lengre periode.

Kommunen avgjør selv om tidligere arealberegninger skal benyttes, eller om det skal foretas ny beregning. Kommunen må i den kommunale forskriften redegjøre for de beregningsprinsippene som ligger til grunn for å fastslå stipulert forbruk for ulike bruksareal. Det kan tas hensyn til bebyggelsens art og bruk, samt eiendommens størrelse og beskaffenhet. Prinsipielt gjelder at vannmengde inn = avløpsmengde ut.

Både kommunen og den enkelte gebyrpliktige kan kreve at årsforbruket skal fastsettes ut fra målt forbruk. Den enkelte gebyrpliktige må selv bekoste slik måling, og målingen må utføres med vannmåler etter kommunens anvisning.

2.2.2 Eiendom som ikke brukes som bolig (næring mv.)

For næringseiendom og andre eiendommer som ikke brukes som bolig, er hovedregelen at årsforbruket, eventuelt den variable delen av årsgebyret, beregnes på grunnlag av målt vannforbruk. Er det ikke installert vannmåler, kan det fastsettes særlige regler eller inngås særlige avtaler om beregning av gebyret.

Kommunen har begrenset adgang til å sette lavere gebyrer for disse eiendommene enn det som ville følge av kommunens ordinære beregningsmåte for boligeiendommer. Det er ikke adgang til å fastsette en ren kvantumsrabatt for storforbrukere av vann.

For bedrifter, gartnerier, gårdsbruk og annen virksomhet hvor avløpsmengden avviker vesentlig fra vannforbruket, kan det inngås avtale basert på avvikende avløpsmengde.

Det kan gjøres fradrag for vann som går inn i bedriftens produkter, eller av andre grunner ikke slippes ut i avløpsnett fra næringseiendommer og andre eiendommer nevnt ovenfor.

For eiendom der kommunens kostnader ved vannproduksjonen er vesentlig lavere enn den øvrige vannproduksjonen, kan forbruksgebyret for vann reduseres etter avtale.

Det kan beregnes økt avløpsvannmengde i forhold til målt vannforbruk dersom overvann føres til avløp. For eiendommer med installert sprinkleranlegg kan det gjøres særlige avtaler slik at kommunens kostnader blir dekket.

2.2.3 Fastsettelse av særlige regler

Det kan fastsettes særlige regler for eksempel for bebyggelse som bare er i bruk deler av året, som har et særlig stort areal i forhold til vannforbruk og avløpsmengde eller som har tomt som medfører stort vannforbruk. Andre kriterier, som for eksempel gebyrpliktiges privatøkonomi, antall personer eller antall våtrom i huset, kan ikke legges til grunn for gebyrberegningen.

Bestemmelsen gir adgang til å fastsette ulike beregningsmåter for eiendommer med ulik bruk. Dette innebærer ikke at selve prisen per m³ vann/avløp kan settes forskjellig for de ulike eiendommene.

2.2.4 Abonnementsgebyr (fast del i todelt modell)

En eventuell fast del (abonnementsgebyr) skal være stabil og ikke avspeile variasjon i forbruk. Den faste delen av årsgebyret bør ikke hindre den enkelte abonnent i å kunne påvirke eget årsgebyr gjennom å regulere vannforbruket. Ved ressursknapphet kan kommunen vurdere å fastsette gebyret på grunnlag av forbruk alene, det vil si at gebyret bare er basert på en forbruksavhengig variabel del.

Generelt er det vanlig at den faste delen gjenspeiler de faste kostnadene (typisk kapitalkostnader) knyttet til tjenesten. Samtidig anbefales det at abonnementsgebyret ikke overstiger 50 % av årsgebyrinntektene. Dette for å fremme vannsparing.

2.2.5 Ulike gebyrsatser

Utgangspunktet er at de samme gebyrsatsene skal gjelde i hele kommunen. Følgende unntak gjelder:

1. Tilknytningsgebyret kan differensieres avhengig av om den gebyrpliktige har betalt refusjon etter plan- og bygningsloven eller andre former for opparbeidelseskostnader for tekniske anlegg som er utført etter planer godkjent av kommunen. Regler om differensierte gebyrsatser må fastsettes i kommunens forskrift.
2. Det kan fastsettes ulike gebyrsatser for tilknytning- og årsgebyr dersom et vann- eller avløpsanlegg eller større enhet av dette medfører vesentlig høyere eller lavere kostnader enn de øvrige. Det kan kun fastsettes lavere gebyrsatser dersom kostnadene med å forsyne forbrukerne med vann i et vannforsyningsområde er mindre kostbart enn i et annet vannforsyningsområde i kommunen. Med gebyrsats menes kostnad per måleenhet for årsgebyr eller tilknytningsgebyr. Forbrukerkjøpsloven gir imidlertid forbruker mulighet til å kreve et passende prisavslag på levert vann dersom vannkvaliteten er dårlig i perioder.
3. Det kan videre fastsettes ulike gebyrsatser for tilknytnings- og årsgebyr for ulike boligkategorier, der det er ulike kostnader forbundet med betjening av ulike boligkategorier. For eksempel kan det fastsettes lavere gebyrsatser for blokkleiligheter på bakgrunn av at kostnadene med ledningsnett er lavere per boenhet for disse boligkategoriene enn for mer spredte boligheter.
4. Det kan fastsettes høyere gebyrsats for avløpsvann som er mer forurenset enn vanlig kommunalt avløpsvann, og som det koster kommunen mer å behandle.

Begrensninger som fremgår ovenfor gjelder ikke fordelingen av den faste delen av årsgebyret ved bruk av todelt gebyrordning.

2.2.6 Andre forhold

Kommunen kan ikke ilegge tilleggsgebyr eller øke gebyrsatsen ved manglende etterlevelse av pålegg. Imidlertid kan kommunen kreve dekket faktiske direkte kostnader som kommunen har pga. manglende etterlevelse av pålegg knyttet til den enkelte eiendom.

Ved omlegging eller utbedring av avløpsledninger kan kommunen kreve at eier av tilknyttet stikkledning foretar tilsvarende omlegging eller utbedring.

Unnlater gebyrpliktig å etterkomme pålegg om utbedring av lekkasjer som medfører forurensing kan det fastsettes tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fastsettes i henhold til *forurensningslovens* § 73. Kommunen har myndighet til å vedta tvangsmulkt på de områdene hvor de etter loven og forskrifter ellers har forurensningsmyndighet. Tvangsmulkten skal ha en størrelse som gjør det ulønnsomt å ikke følge kravet. Innkrevd tvangsmulkt tilfaller staten. Se § 9.9 i forslag til ny forskrift.

Om renteplikt ved for sen betaling eller tilbakebetaling av vann- og avløpsgebyrer gjelder reglene i *lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane* § 26 tilsvarende. Forfalt krav på årsgebyr er sikret med pant i eiendommen etter *panteloven* § 6-1.

Lokale forskrifter for fastsettelse av vann- og avløpsgebyrer er fortsatt gjeldende, så fremt de ikke er i strid mot kravene i kapittel 16 i *forurensningsforskriften* eller inntil kommunen bestemmer noe annet. Forskrifter med minimumsgebyrer skulle vært endret før 1.1.2008.

3 Gjeldende lokal forskrift

Gjeldende forskrift i Averøy kommune heter *Forskrift om vann- og avløpsgebyrer for Averøy kommune* og er hjemlet i lov 31 mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter. Forskriften ble vedtatt av Averøy kommunestyre 15. desember 2003.

3.1 Tilknytningsgebyr

Dagens tilknytningsgebyr faktureres for bebygd eiendom eller ved førstegangsoppføring av bygg på eiendom, som blir tilknyttet offentlig vann- og/eller avløpsnett. Det betales også tilknytningsgebyr for utvidelse av eksisterende bygningsmasse utover 50 m². Tilknytningsgebyret betales per kvadratmeter hvis gebyret er høyere enn minstegebyret.

Tilknytningsgebyr 2018	Vann inkl. mva	Avløp inkl. mva
Tilknytningsgebyr per bygg (kr/m ²)	128	165
Minstegebyr	22 500	22 500
Tilknytningsgebyr - 150 m ²	22 500	24 750
Tilknytningsgebyr - 250 m ²	31 875	41 250
Tilknytningsgebyr - 2.000 m ²	255 000	330 000

Tabell 1 - Tilknytningsgebyr 2018 gjeldende forskrift

3.2 Årsgebyr

For vann og avløp beregnes det et årsgebyr for alle boliger og bygg som har stipulert forbruk og er opp til 200 m². Abonnenter med vannmåler må i tillegg til årsgebyret betale for målt forbruk utover 200 m³. Dette vil si at man i dagens gebyrregulativ blir straffet for å ha vannmålere. For en bolig under 200 m² vil det aldri lønne seg å ha vannmålere. Tabellen under er basert på budsjett 2019.

Årsgebyr 2019	Vann inkl. mva	Avløp inkl. mva
Boliger/bygg - BRA opp til 200 m ²	5 632	4 594
Fritidshus - BRA opp til 100 m ²	2 811	2 286
Forbruksgebyr (kr/m ³)	21,02	16,35
Årsgebyr - Stipulert forbruk 100 m ²	5 632	4 594
Årsgebyr - Stipulert forbruk 200 m ²	5 632	4 594
Årsgebyr - Stipulert forbruk 300 m ²	7 733	6 228
Årsgebyr - Målt forbruk 100 m ³	5 632	4 594
Årsgebyr - Målt forbruk 250 m ³	6 683	5 411
Årsgebyr - Målt forbruk 1.000 m ³	24 548	19 306

Tabell 2 - Årsgebyr vann og avløp 2019 gitt gjeldende regulativ

3.3 Gebyr for midlertidig tilknytning

Eier av det midlertidige tilknytningsobjekt skal betale et gebyr for midlertidig bruk av vann og/eller avløp. Det betales for minimum et årsforbruk. §16-4 i forurensningsforskriften gir ikke anledning til å fastsette minimumsgebyrer fra 1. januar 2008. Kommunen kan imidlertid kreve at eier av et midlertidig tilknyttet objekt skal betale etter målt forbruk.

4 Forslag til ny forskrift for vann og avløp

I dette kapittelet skisseres hovedtrekkene og spesielle forhold i forslaget til ny forskrift for vann og avløp.

4.1 Tilknytningsgebyr

Ved tilknytning til kommunalt vann- og/eller avløpsnett er det abonnenten som står for rørleggerkostnaden. Kommunen har således ikke direkte kostnader knyttet til tilknytningen. Kommunens kostnader er hovedsakelig knyttet til administrativ registrering av ny abonnent.

I forslag til ny forskrift er tilknytningsgebyret foreslått som en fast sats krevd ved hendelsene beskrevet i forskriftens § 8.1 bokstav a) til g). En fast sats antas å oppleves som mer rettferdig for abonnentene enn en sats som er avhengig av for eksempel bygningsstørrelse.

Det legges ikke opp til å legge tilknytningsgebyr ved til-/påbygg av eksisterende eiendom.

Samlede inntekter fra tilknytningsgebyr avhenger av nybyggings- og etableringsaktiviteten i kommunen og vil variere fra år til år. Dersom gebyrsatsen er høy vil mange tilknytninger medføre at tilknytningsgebyrinntektene utgjør en betydelig andel av årets gebyrinntekter. Dette vil kunne påvirke muligheten til å holde årsgebyret stabilt, siden årsgebyret må reduseres ved overskudd på selvkostkalkylen. Et lavt nivå på tilknytningsgebyret er i tråd med anbefalingen fra *Norsk Vann*.

Gebyrsatsen fastsettes årlig av kommunestyret og vil fremkomme av gebyrregulativet.

4.2 Todelt årsgebyr

Ny vann- og avløpsforskrift foreslår et todelt årsgebyr for både vann og avløp, med en fast del og en variabel del (tilsvarende alternativ 2 i figur 1). Valget av en todelt gebyrmodell begrunnes i at dette bedre vil fange opp tjenestenes kostnadssammensetning, samt at det gir anledning til å differensiere den faste delen av årsgebyret.

Samlede abonnementsgebyrinntekter skal fortrinnsvis dekke gebyrtjenestens forventede kapitalkostnader (kalkulatoriske renter og avskrivninger). Disse kostnadene kan ansees som faste og forbruksuavhengige.

4.3 Abonnementsgebyr

I forurensningsforskriften §16-2 står det at gebyrene for eiendom som brukes som bolig, skal beregnes for hele eiendommen under ett eller separat for den enkelte boenhet.

I forslag til ny forskrift er eiendommer klassifisert med utgangspunkt i bygningstypene på eiendommen som registrert i matrikkelen:

- Boligeiendom: Bygningstyper fra 111 (Enebolig) til 199 (Annen boligbygning), herunder også fritidsboliger (161-163).
- Næringseiendom: Bygningstyper fra 211 (Fabrikkbygning) til 840 (Offentlig toalett).
- Kombinasjonseiendom: Eiendommer med både bolig- og næringsbygg, typisk landbrukseiendommer.

Denne omklassifiseringen gjør at flere eiendommer blir nærings- eller kombinasjonseiendom etter ny forskrift.

I forslaget til ny forskrift foreslås det at boligeiendom og fritidsbolig skal betale abonnementsgebyr som en fast sats per boenhet. For andre eiendommer enn boliger, samt sprinkleranlegg, vil abonnementsgebyret vektes etter forbruksdata, slik at abonnementsgebyret står i forhold til abonnentens andel av kommunens infrastrukturkostnader knyttet til vann og avløp.

4.4 Variabelt gebyr

Regelverket gir begrensede muligheter til å differensiere det variable forbruksgebyret. Det anbefales å operere med samme gebyr per m³ for alle abonnentgrupper. Gebyret fastsettes etter enten målt eller stipulert forbruk for boligeiendommer og som hovedregel etter målt forbruk for øvrige eiendommer. Ved stipulert forbruk foreslås det i ny forskrift at forbruket beregnes ut fra eiendommens bruksareal (BRA) etter NS-3940, i henhold til et forholdstall mellom bruksareal og vannvolum.

Gebyr for midlertidig tilknytning er innarbeidet i bestemmelsen om gebyr etter målt forbruk (variabel del av årsgebyret). Imidlertid kan kravet om vannmåler fravikes dersom vannforbruket kan fastsettes på andre måter. I tilfeller der det ikke er mulig å installere vannmåler kan kommunen fastsette et stipulert forbruk.

4.5 Omregningsfaktor for stipulert forbruk

Regelverket understreker at det stipulerte forbruket skal i størst mulig grad tilsvare reelt forbruk. I dagens gebyrregulativ stipuleres alle boliger eller bygg under 200 m² til en fast sats. I ny forskrift stipuleres forbruket til hver abonnent basert på totalt bruksareal (BRA). I følge Norsk Vann (2011) bør omregningsfaktoren for stipulert årlig forbruk ligge mellom 1,1–1,3 m³ per m² bruksareal (BRA). I forslag til ny forskrift fastsettes forholdstallet i gebyrregulativet.

4.6 Særskilt om vannmåler mv.

I forslag til ny forskrift eies alle vannmålere av kommunen. Abonnementen betaler en årlig leie for anskaffelse og vedlikehold av vannmåleren.

I ny forskrift åpnes det videre for at kommunen kan fastsette årsgebyret skjønnsmessig etter purring dersom abonnenten unnlater å foreta avlesning. Kommunen kan selv foreta avlesning uten ytterligere varsel til abonnenten, og kreve særskilt gebyr for dette (oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler). Oppmøtegebyret fastsettes årlig i gebyrregulativet.

I forslag til ny forskrift er det fastsatt krav om vannmåler for alle eiendommer med svømmebasseng.

5 Gebyrsimulering

Den nye VA-forskriften danner grunnlaget for et nytt gebyrregulativ. Regulativet vedtas årlig av kommunestyret. Gebyrsimuleringene i dette kapitlet er ment for illustrasjonsformål og sammenligner årsgebyrene i 2019 ved ny og gjeldende VA-forskrift. Budsjett for 2019 samt oppdaterte grunnlagsdata fra kommunens matrikkel er lagt til grunn ved beregningene. Alle priser er inkl. mva.

Omleggingen av beregningsmåte for abonnementsgebyr for både boligeiendom (fra eiendom til boenhet) og for næring (fra eiendom til kategoriinndeling etter andel infrastrukturkostnader) øker antall abonnementsgebyr fra ca. 920 for vann og ca. 800 for avløp, til hhv. ca. 1.410 og ca. 1.210.

For stipulert forbruk innebærer omleggingen en økning på hhv. 182.000 m³ og 168.000 m³ for hhv. vann og avløp. Det skyldes at inntil 200 m³ er i gjeldende forskrift innbakt i abonnementsgebyret.

5.1 Årsgebyr ved gjeldende forskrift

Tabell 3 under viser de to kategoriene som i hovedsak blir brukt ved fakturering av bolig- og fritidseiendom gitt gjeldende forskrift.

Årsgebyr gjeldende forskrift	Enhet	Vann 2019	Avløp 2019
Bolig - BRA opp til 200 m ²	kr/bygg	5 632	4 594
Fritidshus - BRA opp til 100 m ²	kr/bygg	2 811	2 286

Tabell 3 – Årsgebyr 2019 gitt gjeldende forskrift

5.2 Forbruks- og abonnementsgebyr ved ny forskrift

Ny vann- og avløpsforskrift foreslår et todelt årsgebyr for både vann og avløp, med en fast og en variabel del. Det er lagt til grunn at den faste delen (abonnementsgebyret) skal dekke 100 % av kapitalkostnadene for vann og avløp. Boligeiendom, herunder fritidsbolig og borettslag/sameie, skal betale abonnementsgebyr som en fast sats per boenhet, mens nærings- og kombinasjonseiendommer skal betale abonnementsgebyr etter kategorier basert på største historiske vannforbruk. I avsnitt 0 vises kategoriene for nærings- og kombinasjonseiendommer med forslag til vekting per kategori. Vekting av kategorier vedtas årlig i behandlingen av kommunens gebyrregulativ.

Årsgebyr ny forskrift	Enhet	Vann 2019	Avløp 2019
Abonnementsgebyr	kr/boenhet	2 069	1 973
Forbruksgebyr	kr/m ³	15,71	10,41

Tabell 4 – Forbruks- og abonnementsgebyr ved ny forskrift

5.3 Årsgebyr stipulert forbruk

I ny forskrift benyttes en omregningsfaktor på 1,2 m³ pr. m² for stipulert forbruk. Forskriften legger til rette for at omregningsfaktoren fra m² til m³ kan endres gjennom gebyrregulativet. Tabell 5 og tabell 6 under viser årsgebyr for vann og avløp etter ny og gjeldende forskrift for boligeiendommer med ulik størrelse og ulikt antall boenheter.

Årsgebyr gitt ny forskrift	m ³	Vann 2019	Avløp 2019	Totalt
Stipulert forbruk + 1 boenhet - 50 m ²	60	3 012	2 598	5 609
Stipulert forbruk + 1 boenhet - 100 m ²	120	3 954	3 222	7 176
Stipulert forbruk + 1 boenhet - 185 m ²	222	5 557	4 284	9 841
Stipulert forbruk + 2 boenheter - 185 m ²	222	7 626	6 257	13 883
Stipulert forbruk + 1 boenhet - 300 m ²	360	7 725	5 721	13 445
Stipulert forbruk + 10 boenheter - 1.000 m ²	1 200	39 542	32 222	71 764

Tabell 5 – Årsgebyr stipulert forbruk gitt ny VA-forskrift.

Årsgebyr gitt gjeldende forskrift	m ³	Vann 2019	Avløp 2019	Totalt
Minstegebyr - 50 m ²	0	5 632	4 594	10 225
Minstegebyr - 100 m ²	0	5 632	4 594	10 225
Minstegebyr - 185 m ²	0	5 632	4 594	10 225
Stipulert forbruk - 300 m ²	100	7 733	6 228	13 962
Stipulert forbruk - 1.000 m ²	900	24 548	19 306	43 854

Tabell 6 – Årsgebyr stipulert forbruk gitt gjeldende VA-forskrift.

Tabell 7 under viser differanse i årsgebyr mellom ny og gjeldende VA-forskrift. Negative tall betyr at abonnenten betaler mindre etter ny forskrift sammenlignet med gjeldende forskrift.

Differanse mellom ny og gjeldende forskrift	m ²	Differanse vann	Differanse avløp	Totalt
Årsgebyr stipulert forbruk - 1 boenhet	50	-2 620	-1 996	-4 616
Årsgebyr stipulert forbruk - 1 boenhet	100	-1 677	-1 371	-3 049
Årsgebyr stipulert forbruk - 1 boenhet	185	-75	-310	-385
Årsgebyr stipulert forbruk - 2 boenheter	185	1 994	1 663	3 657
Årsgebyr stipulert forbruk - 1 boenhet	300	-9	-508	-517
Årsgebyr stipulert forbruk - 10 boenheter	1 000	14 994	12 916	27 910

Tabell 7 - Differanser mellom gebyrer gitt ny og gjeldende VA-forskrift.

Simuleringen viser at årsgebyret per boenhet for stipulert forbruk stort sett vil bli lavere etter ny VA-forskrift sammenlignet med gjeldende forskrift.

Diagrammet til høyre viser skjæringspunkter mellom gammel og ny forskrift for stipulert årsgebyr vann. Vannrett akse er areal (BRA).

Gjennomsnittsstørrelsen på en enebolig (bygningstype 111) i Averøy kommune er 185 m².

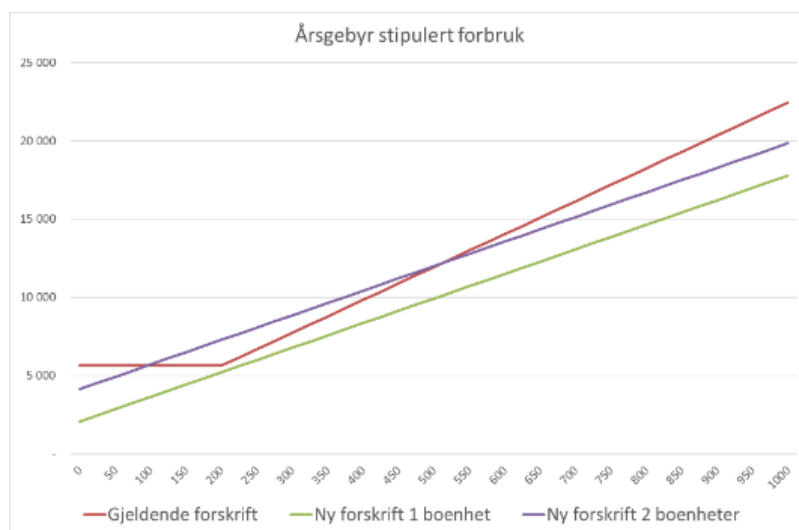

Diagram 1 – Skjæringspunkter gammel og ny forskrift

5.4 Årsgebyr målt forbruk

Tabell 8 og tabell 9 under viser årsgebyr for vann og avløp etter ny og gjeldende forskrift for boligeiendommer med ulik størrelse og ulikt antall boenheter.

Årsgebyr gitt ny forskrift	m ³	Vann 2019	Avløp 2019	Totalt
Målt forbruk 60 m3 + 1 boenhet	60	3 012	2 598	5 609
Målt forbruk 120 m3 + 1 boenhet	120	3 954	3 222	7 176
Målt forbruk 222 m3 + 1 boenhet	222	5 557	4 284	9 841
Målt forbruk 222 m3 + 2 boenheter	222	7 626	6 257	13 883
Målt forbruk 360 m3 + 1 boenhet	360	7 725	5 721	13 445
Målt forbruk 1200 m3 + 10 boenheter	1 200	39 542	32 222	71 764

Tabell 8 - Årsgebyr målt forbruk etter ny VA-forskrift.

Årsgebyr gitt gjeldende forskrift	m ³	Vann 2019	Avløp 2019	Totalt
Målt forbruk 60 m3 (minsteforbruk 200 m3)	60	5 632	4 594	10 225
Målt forbruk 120 m3 (minsteforbruk 200 m3)	120	5 632	4 594	10 225
Målt forbruk 222 m3	222	6 094	4 953	11 047
Målt forbruk 360 m3	360	8 994	7 209	16 204
Målt forbruk 1200 m3	1 200	26 649	20 941	47 590

Tabell 9 - Årsgebyr målt forbruk etter gjeldende VA-forskrift.

Tabell 10 under viser differanse i årsgebyr mellom ny og gjeldende VA-forskrift. Negative tall betyr at abonnenten betaler mindre etter ny forskrift sammenlignet med gjeldende forskrift.

Differanse mellom ny og gjeldende forskrift	m ³	Differanse vann	Differanse avløp	Totalt
Målt forbruk 60 m3 + 1 boenhet	60	-2 620	-1 996	-4 616
Målt forbruk 120 m3 + 1 boenhet	120	-1 677	-1 371	-3 049
Målt forbruk 222 m3 + 1 boenhet	222	-537	-669	-1 207
Målt forbruk 222 m3 + 2 boenheter	222	1 532	1 304	2 835
Målt forbruk 360 m3 + 1 boenhet	360	-1 270	-1 489	-2 759
Målt forbruk 1200 m3 + 10 boenheter	1200	12 893	11 281	24 174

Tabell 10 - Differanser mellom gebyrer etter ny og gjeldende VA-forskrift.

Simuleringen viser at årsgebyret per boenhet for målt forbruk stort sett vil bli lavere etter ny VA-forskrift sammenlignet gjeldende forskrift. Fastleddet tilsvarer det samme beløpet som stipulert forbruk for et areal likt 200 m². Det er for øvrig verdt å merke seg at antakelig bare er én boligeiendom som har vannmåler i kommunen.

5.5 Abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom

Ved innføring av en fast del av årsgebyret er det viktig at eiendommer som legger større beslag på produksjons- og distribusjonskapasiteten enn en normal husholdning betaler en forholdsmessig større andel av tjenestens kapitalkostnader. Det er i hovedsak to metoder for å kategorisere og vekte disse eiendommene. Man kan enten differensiere etter vannforbruk eller etter dimensjon på vanninntaksledningen til eiendommen. Abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom blir i ny forskrift bestemt av største vannforbruk de siste år.

I forslag til ny forskrift er abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom inndelt i ni ulike kategorier som gir fra ett til 200 abonnementsgebyr. For nærings- og kombinasjonseiendom som ikke har vannmåler er forbruket stipulert ut i fra bruksareal (BRA).

Det er tilsammen 132 næringsabonnenter som ikke har vannmåler i dag tilsvarende 74 % av alle næringsabonnenter med vannforsyning. Tilsvarende andel for avløp er 83 %.

Det anbefales at den nye forskriftens definisjon for næring- og kombinasjonseiendom legges til grunn og at kommunen pålegger alle eiendommer som faller inn under disse kategoriene å installere vannmålere.

Tabell 11 nedenfor viser en oversikt over antall abonnementsgebyr (faktor) per kategori.

Kategori	Faktor	Nedre intervallgrense (m ³)	Øvre intervallgrense (m ³)	Antall abonnenter vann	Antall abonnenter avløp
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 1	1	0	300	71	37
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 3	3	301	1 000	88	47
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 6	6	1 001	3 000	12	15
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 12	12	3 001	6 000	3	4
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 24	24	6 001	20 000	3	4
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 50	50	20 001	50 000	1	0
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 100	100	50 001	150 000	0	0
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 150	150	150 000	500 000	0	0
Næring mv. med kapasitetsfaktor = 300	300	500 000	1 000 000	0	0

Tabell 11 – Næringskategorier

Den enkelte eiendom skal betale et gitt antall abonnementsgebyr etter denne tabellen basert på eiendommens høyeste vannforbruk i årene 2015 og 2016. Dette er en god og tilgjengelig approksimasjon på forsyningskapasitet til den enkelte eiendom og dermed også på kommunens infrastrukturkostnader per storforbrukende næringseiendom. Praksisen er i bruk i flere kommuner.

Uten en slik vekting ville hver næringsabonnent bare betalt ett abonnementsgebyr uavhengig av eiendommens relative andel av kommunens produksjons-/håndteringskapasitet. Dette ville resultert i en uheldig skjevdeling av kapitalkostnadene mellom bolig- og næringseiendommer.

5.5.1 Endring av tilordnet kategori for abonnementsgebyr

Det er ikke lagt opp til at tilordnet kategori for den enkelte eiendom skal kunne endres på basis av en reduksjon i vannforbruket. Det er flere årsaker til dette:

- Fastleddet skal dekke kommunens kostnader knyttet til den teoretiske leveringskapasiteten til hver abonnent.
- Kommunens infrastruktur avskrives lineært over 20 år (vannbehandlingsanlegg/renseanlegg) og 40 år (vann- og avløpsledninger) slik at de faste kostnadene er relativt stabile over tid og er upåvirket av endringer i den enkelte abonnents varierende vannforbruk.
- Siden kommunens kostnader innenfor vann og avløp i sin helhet skal dekkes av abonnentene medfører endringer av kategoritilhørighet en kostnadsforskyvning fra en gruppe abonnenter til en annen.
- Dersom en abonnent gis anledning til å «søke» om tilordning til en annen kategori vil dette kunne få en uheldig smitteeffekt samtidig som det kan føre til en uønsket «etterspørsel» etter politisk (sær-)behandling.
- Stadig endring av kategoritilhørighet for et stort antall næringsabonnenter kan påføre kommunen kostnader med å oppdatere fakturasystemet.

EDM anbefaler sterkt å revidere kategoritilhørighet ved jevne mellomrom, f.eks. hvert femte år. Vi anbefaler da å se på forbruksdata fra årene 2015 og frem til sist avleste målerstand for den enkelte eiendom. Det høyeste vannforbruket i perioden bør legges til grunn for kategoritilhørighet.

Enkelte næringseiendommer har ikke vannmåler og betaler følgelig abonnementsgebyr etter areal. Dersom slike eiendommer utstyres med vannmåler bør kommunen endre tilordnet kategori etter to til tre år med måleravlesninger.

Samlet inntekt fra abonnementsgebyr skal dekke kommunens kapitalkostnader, dvs. kostnader knyttet til kommunens infrastruktur. En abonnent kan redusere årsgebyr for vann og avløp ved å senke vannforbruket.

5.6 Årsgebyr nærings- og kombinasjonseiendom

Tabell 12 og tabell 13 under viser vann- og avløpsgebyrer etter ny og gjeldende VA-forskrift for nærings- og kombinasjonseiendom ved ulike nivå av vannforbruk gitt tilhørende kategori for vektning abonnementsgebyr.

Årsgebyr gitt ny forskrift	m ³	Vann 2019	Avløp 2019	Totalt
Næring - 1 abn.gebyr + målt forbruk	150	4 426	3 535	7 960
Næring - 3 abn.gebyr + målt forbruk	650	16 419	12 686	29 104
Næring - 6 abn.gebyr + målt forbruk	2 000	43 834	32 658	76 492
Næring - 12 abn.gebyr + målt forbruk	4 500	95 523	70 521	166 044
Næring - 24 abn.gebyr + målt forbruk	13 000	253 886	182 682	436 568
Næring - 50 abn.gebyr + målt forbruk	35 000	653 300	463 000	1 116 300

Tabell 12 - Årsgebyr næring gitt ny VA-forskrift.

Årsgebyr gitt gjeldende forskrift	m ³	Vann 2019	Avløp 2019	Totalt
Målt forbruk 150 m3 (minsteforbruk 200 m3)	150	5 632	4 594	10 225
Målt forbruk 650 m3	650	15 090	11 950	27 040
Målt forbruk 2000 m3	2 000	43 463	34 019	77 483
Målt forbruk 4500 m3	4 500	96 008	74 888	170 896
Målt forbruk 13000 m3	13 000	274 658	213 842	488 500
Målt forbruk 35000 m3	35 000	737 048	573 487	1 310 534

Tabell 13 - Årsgebyr næring gitt gjeldende VA-forskrift.

Tabell 14 under viser gebyrdifferanser etter ny og gjeldende VA-forskrift. Et negativt tall i tabellen nedenfor betyr at næringsabonnentene betaler mindre ved ny enn ved gjeldende forskrift. Positivt tall betyr at næringsabonnentene betaler mer ved ny enn ved gjeldende forskrift.

Differanse mellom ny og gjeldende forskrift	m ³	Differanse vann	Differanse avløp	Totalt
Næring - 1 abn.gebyr + målt forbruk	150	-1 206	-1 059	-2 265
Næring - 3 abn.gebyr + målt forbruk	650	1 329	735	2 064
Næring - 6 abn.gebyr + målt forbruk	2 000	371	-1 361	-991
Næring - 12 abn.gebyr + målt forbruk	4 500	-485	-4 367	-4 852
Næring - 24 abn.gebyr + målt forbruk	13 000	-20 772	-31 160	-51 932
Næring - 50 abn.gebyr + målt forbruk	35 000	-83 748	-110 487	-194 234

Tabell 14 - Differanser mellom gebyrer ved ny og gjeldende VA-forskrift.

Simuleringen viser at nærings- og kombinasjonseiendom som har vannmåler i dag stort sett vil få lavere gebyr etter ny forskrift sammenlignet med gjeldende VA-forskrift. Det er en håndfull nærings- og kombinasjonseiendom som ikke har vannmåler og hvor arealet i matrikkelen er lik null. Disse har fått tildelt areal basert på gjennomsnittsstørrelsen i Averøy kommune svarende til eiendommenes bygningstyper. Totalt er det blitt tilordnet ca. 2.000 kvadratmeter.

6 Arbeidsgruppen

Forslag til ny forskrift for vann og avløp er utarbeidet av teknisk enhet i Averøy kommune. EnviDan Momentum AS har vært sparringspartnere.

Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel. Rettferdig: Gebyrene skal gjenspeile de ulike brukergruppenes kostnadsnivå på best mulig måte. Tydelig: Forskriften skal være lett å lese og håndheve med klart og forståelig språk uten uklare, eller vanskelige, formuleringer. Fleksibel: Forskriften henviser til årlige kommunestyrevedtak for gebyrenes størrelse.

Averøy kommune imøteser høringssvar.

Teknisk enhet, Averøy kommune.